

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ഏകാദശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഏകാദശഃ സർഗഃ ||

നാസൗ സീതേതി നിശ്ചിത്യ ഹനുമതാ പുനരന്തഃപുരേ പാനഭൂമൗ ച
സീതായാ അനുസന്ധാനം തൻമനസി ധർമലോപാശങ്കാ തസ്യഃ
സ്വതോ നിവാരണം ച

അവധൂയ ച താം ബുദ്ധിം
ബഭൂവാവസ്ഥിതസ്തദാ |
ജഗാമ ചാപരാം ചിന്താം
സീതാം പ്രതി മഹാകപിഃ ||5.11.1 ||

ന രാമേണ വിയുക്താ സാ
സ്വപ്നമർഹതി ഭാമിനീ |
ന ഭോക്തും നാപ്യലങ്കർതും
ന പാനമുപസേവിതും ||5.11.2 ||

നാൻയം നരമുപസ്ഥാതും
സുരാണാമപി ചേശ്വരം |
ന ഹി രാമസമഃ കശ്ചിദ്
വിദ്യതേ ത്രിദശേഷ്യപി ||5.11.3 ||

അൻയേയമിതി നിശ്ചിത്യ
ഭൂയസ്സത്ര ചചാര സഃ |
പാനഭൂമൗ ഹരിശ്രേഷ്ഠഃ
സീതാസന്ദർശനോത്സുകഃ ||5.11.4 ||

ക്രീഡിതേനാപരാഃ ക്ലാന്താ
 ഗീതേന ച തമാപരാഃ |
 നൃത്യേന ചാപരാഃ ക്ലാന്താഃ
 പാനവിപ്രഹതാസ്തഥാ ||5.11.5 ||

മുരജേഷു മുദംഗേഷു
 ചേലികാസു ച സംസ്ഥിതാഃ |
 തമാസ്സരണമുവ്യേഷു
 സംവിഷ്യാശ്ചാപരാഃ സ്ത്രിയഃ ||5.11.6 ||

അംഗനാനാം സഹസ്രേണ
 ഭൂഷിതേന വിഭൂഷണൈഃ |
 രൂപസംലാപശീലേന
 യുക്തഗീതാർഥഭാഷിണാ ||5.11.7 ||

ദേശകാലാഭിയുക്തേന
 യുക്തവാക്യാഭിധായിനാ |
 രതാധികേന സംയുക്താം
 ദദർശ ഹരിയുമപഃ ||5.11.8 ||

അന്യത്രാപി വരസ്ത്രിണാം
 രൂപസംലാപശായിനാം |
 സഹസ്രം യുവതീനാം തു
 പ്രസുപ്തം സ ദദർശ ഹ ||5.11.9 ||

ദേശകാലാഭിയുക്തം തു
 യുക്തവാക്യാഭിധായി തത് |
 രതാവിരതസംസുപ്തം
 ദദർശ ഹരിയുമപഃ ||5.11.10 ||

താസാം മധ്യേ മഹാബാഹുഃ
 ശുശുഭേ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
 ഗോഷ്ടേ മഹതി മുഖ്യാനാം
 ഗവാം മധ്യേ യഥാ വൃഷഃ ||5.11.11 ||

സ രാക്ഷസേന്ദ്രഃ ശുശുഭേ
 താഭിഃ പരിവൃതഃ സ്വയം |
 കരേണുഭിര്യഥാരൺയേ
 പരികീർണോ മഹാദ്വിപഃ ||5.11.12 ||

സർവകാമൈരുപേതാം ച
 പാനഭൂമിം മഹാത്മനഃ |
 ദദർശ കപിശാർഭൂല -
 സ്തസ്യ രക്ഷഃപതേർഗൃഹേ ||5.11.13 ||

മൃഗാണാം മഹിഷാണാം ച
 വരാഹാണാം ച ഭാഗശഃ |
 തത്ര ന്യസ്താനി മാംസാനി
 പാനഭൂമൗ ദദർശ സഃ ||5.11.14 ||

രൗക്മേഷു ച വിശാലേഷു
 ഭാജനേഷ്യപ്യഭക്ഷിതാൻ |
 ദദർശ കപിശാർഭൂലോ
 മയൂരാൻ കുക്കുടാസ്തഥാ ||5.11.15 ||

വരാഹവാദ്യീണസകാൻ
 ദധിസൗവർചലായുതാൻ |
 ശൽയാൻ മൃഗമയൂരാംശ്ച
 ഹനുമാനൻവവൈക്ഷത ||5.11.16 ||

കൃകലാൻ വിവിധാംശരാഗാ -
 ംഛരശകാനർധഭക്ഷിതാൻ |
 മഹിഷാനേകശൽയാംശ
 മേഷാംശ കൃതനിഷിതാൻ ||5.11.17 ||

ലേഹ്യാനുച്ചാവചാൻ പേയാൻ
 ഭോജ്യാൻയുച്ചാവചാനി ച |
 തമാമ്ലലവണോത്തംസൈ -
 ര്വിവിധൈ രാഗഖാണ്ഡവൈഃ ||5.11.18 ||

മഹാനുപുരകേയുരൈ -
 രപവിദ്ധൈർമഹാധനൈഃ |
 പാനഭാജനവിക്ഷിപ്തൈഃ
 ഫലൈശ്ച വിവിധൈരപി ||5.11.19 ||

കൃതപുഷ്പോപഹാരാ ഭു -
 രധികാം പുഷ്യതി ശ്രിയം |
 തത്ര തത്ര ച വിൻയസൈഃ
 സുശ്രീഷ്ടശയനാസനൈഃ ||5.11.20 ||

പാനഭൂമിർവിനാ വഹ്നിം
 പ്രദീപ്തേവോപലക്ഷ്യതേ |
 ബഹുപ്രകാരൈർവിവിധൈ -
 ര്വരസംസ്കാരസംസ്കൃതൈഃ ||5.11.21 ||

മാംസൈഃ കുശലസംയുക്തൈഃ
 പാനഭൂമിഗതൈഃ പൃഥക് |
 ദിവ്യാഃ പ്രസന്നാ വിവിധാഃ
 സുരാഃ കൃതസുരാ അപി ||5.11.22 ||

ശർകരാസവമാധ്വീകാഃ
 പുഷ്പാസവഫലാസവാഃ |
 വാസചൂർണൈശ്ച വിവിധൈ -
 ര്മ്യഷ്ടാസ്തൈസ്തൈഃ പൃഥക് പൃഥക് || 5.11.23 ||

സന്തതാ ശുശുഭേ ഭൂമി -
 ര്മാൽയൈശ്ച ബഹുസംസ്ഥിതൈഃ |
 ഹിരണ്മയൈശ്ച കലശൈ -
 ര്ഭാജനൈഃ സ്താടികൈരപി || 5.11.24 ||

ജാംബൂനദമയൈശ്ചാൻയൈഃ
 കരകൈരഭിസംവൃതാ |
 രാജതേഷു ച കുന്ദേഷു
 ജാംബൂനദമയേഷു ച || 5.11.25 ||

പാനശ്രേഷ്ഠാം തഥാ ഭൂമിം
 കപിസ്തത്ര ദദർശ സഃ |
 സോപശൃച്ഛാതകുംഭാനി
 സീധോർമണിമയാനി ച || 5.11.26 ||

താനി താനി ച പൂർണാനി
 ഭാജനാനി മഹാകപിഃ |
 ക്വചിദർധാവശേഷാണി
 ക്വചിത് പീതാൻയശേഷതഃ || 5.11.27 ||

ക്വചിന്നൈവ പ്രപീതാനി
 പാനാനി സ ദദർശ ഹ |
 ക്വചിദ് ദക്ഷ്യാംശ്ച വിവിധാൻ
 ക്വചിത് പാനാനി ഭാഗശഃ || 5.11.28 ||

ക്വചിദർധാവശേഷാണി
 പശ്യൻ വൈ വിചചാര ഹ |
 ശയനാൻയത്ര നാരീണാം
 ശൂന്യാനി ബഹുധാ പുനഃ |
 പരസ്വരം സമാശ്ലിഷ്യ
 കാശ്ചിത് സുപ്താവരാംഗനാഃ ||5.11.29 ||

കാചിച്ച വസ്രമുനയസ്യ
 അപഹൃത്യോപഗൃഹ്യ ച |
 ഉപഗദ്യാബലാ സുപ്താ
 നിദ്രാബലപരാജിതാ ||5.11.30 ||

താസാമുച്ഛ്യാസവാതേന
 വസ്രം മാൽയം ച ഗാത്രജം |
 നാത്യർഥം സ്തന്ദതേ ചിത്രം
 പ്രാപ്യ മന്ദമിവാനിലം ||5.11.31 ||

ചന്ദനസ്യ ച ശീതസ്യ
 സീധോർമധുരസസ്യ ച |
 വിവിധസ്യ ച മാൽയസ്യ
 പുഷ്പസ്യ വിവിധസ്യ ച ||5.11.32 ||

ബഹുധാ മാരുതസ്തസ്യ
 ഗന്ധം വിവിധമുദ്വഹൻ |
 സ്താനാനാം ചന്ദനാനാം ച
 ധൂപാനാം ചൈവ മുർച്ഛിതഃ ||5.11.33 ||

പ്രവവൗ സുരഭിർഗന്ധോ
 വിമാനേ പുഷ്പകേ തദാ |

ശ്യാമാവദാതാസ്തുത്രാൻയാഃ
കാശ്ചിത് കൃഷ്ണാ വരാംഗനാഃ ||5.11.34 ||

കാശ്ചിത് കാഞ്ചനവർണാംഗ്യഃ
പ്രമദാ രാക്ഷസാലയേ |
താസാം നിദ്രാവശത്യാച്ച
മദനേന വിമൂർച്ഛിതം ||5.11.35 ||

പദ്മിനീനാം പ്രസുപ്താനാം
രൂപമാസീദ് യഥൈവ ഹി |
ഏവം സർവമശേഷേണ
രാവണാന്തഃ പുരം കപിഃ |
ദദർശ സ മഹാതേജാ
ന ദദർശ ച ജാനകീം ||5.11.36 ||

നിരീക്ഷമാണശ്ച തത -
സ്താഃ സ്ത്രിയഃ സ മഹാകപിഃ |
ജഗാമ മഹതീം ശങ്കാം
ധർമസാധ്യസശങ്കിതഃ ||5.11.37 ||

പരദാരാവരോധസ്യ
പ്രസുപ്തസ്യ നിരീക്ഷണം |
ഇദം ഖലു മമാത്യർഥം
ധർമലോപം കരിഷ്യതി ||5.11.38 ||

ന ഹി മേ പരദാരാണാം
ദൃഷ്ടിർവിഷയവർതിനീ |
അയം ചാത്ര മയാ ദൃഷ്ടഃ
പരദാരപരിഗ്രഹഃ ||5.11.39 ||

തസ്യ പ്രാദുരഭൂച്ചിന്താ
 പുനരന്യാ മനസിനഃ |
 നിശ്ചിതൈകാന്തചിത്തസ്യ
 കാർയനിശ്ചയദർശിനീ || 5.11.40 ||

കാമം ദൃഷ്ട്വാ മയാ സർവാ
 വിശ്വസ്താ രാവണസ്ത്രിയഃ |
 ന തു മേ മനസാ കിഞ്ചിദ്
 വൈകൃത്യമുപപദ്യതേ || 5.11.41 ||

മനോ ഹി ഹേതുഃ സർവേഷാ -
 മിന്ദ്രിയാണാം പ്രവർതനേ |
 ശുഭാശുഭാസ്വവസ്ഥാസു
 തച്ച മേ സുവ്യവസ്ഥിതം || 5.11.42 ||

നാൻയത്ര ഹി മയാ ശക്യാ
 വൈദേഹീ പരിമാർഗിതും |
 സ്ത്രിയോ ഹി സ്ത്രിഷു ദൃശ്യന്തേ
 സദാ സമ്പരിമാർഗണേ || 5.11.43 ||

യസ്യ സത്ത്യസ്യ യാ യോനി -
 സ്തസ്യാം തത് പരിമാർഗതേ |
 ന ശക്യം പ്രമദാ നഷ്ടാ
 മൃഗീഷു പരിമാർഗിതും || 5.11.44 ||

തദിദം മാർഗിതം താവ -
 ച്ഛുദ്ധേന മനസാ മയാ |
 രാവണാന്തഃപുരം സർവം
 ദൃശ്യതേ ന ച ജാനകീ || 5.11.45 ||

ദേവഗന്ധർവകന്യാശ്ച
 നാഗകന്യാശ്ച വീര്യവാൻ |
 അവേക്ഷമാണോ ഹനുമാൻ
 നൈവാപശ്യത ജാനകീം || 5.11.46 ||

താമപശ്യൻ കപിസ്തുത്ര
 പശ്യണ്ശ്ചാന്യാ വരസ്ത്രിയഃ |
 അപക്രമ്യ തദാ വിരഃ
 പ്രസ്ഥാതുമുപചക്രമേ || 5.11.47 ||

സ ഭൂയഃ സർവതഃ ശ്രീമാൻ
 മാരുതിര്യതമാശ്രിതഃ |
 ആപാനഭൂമിമുത്സൃജ്യ
 താം വിചേതും പ്രചക്രമേ || 5.11.48 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ ഏകാദശഃ സർഗഃ ||